

Naslovnica > Sve vijesti > Vijesti

Tko mladima prodaje alkohol?

VIJESTI

07/10/2024

Samo ustrajnom borbom protiv konzumacije alkohola kod mladih možemo govoriti o ulaganju u njihovu zdravu budućnost. A sport i alkohol? Neprihvatljivo.

Kako to da se bilježi porast maloljetničkog alkoholizma unatoč zabrani prodaje alkoholnih pića maloljetnim osobama? Stoji li zarada ispred odgovornosti i morala? Zar smo baš sve počeli promatrati kroz prizmu zarade? Nažalost, očigledno jesmo.

Naravno, postoje prodavači, trgovine i pojedinci koji se drže zakona. To nitko ne može osporiti, no gotovo svakodnevno smo svjedoci scena maloljetnih osoba koji na ulici i u parkovima konzumiraju alkohol. I kao da više nema pravila kad se pije alkohol, postalo je sasvim „normalno“ da je to čak i ponedjeljak. Ali takvo ponašanje nije normalno. Što je uzrok takvom ponašanju i gdje se ili u kome može tražiti krivac?

Možda u sveprihvaćenom stavu da je alkohol opće prihvaćen u društvu pa ako u kafiću uvečer ne piješ pivu nisi normalan ili si bolestan. Ponudiš li gosta kavom ili sokom umjesto nekim žestokim pićem, vjerojatno ćete većina ljudi gledati u čudu.

Sve to dovodi do olakog shvaćanja alkohola i svega onog što on predstavlja za maloljetnike. Tako je i u društvu prihvaćeno ponašanje koje podrazumijeva ispijanje alkohola kao nešto sasvim normalno. „Idemo samo na jedno piće, neće ti ništa biti od toga“, može zavšiti i kobno.

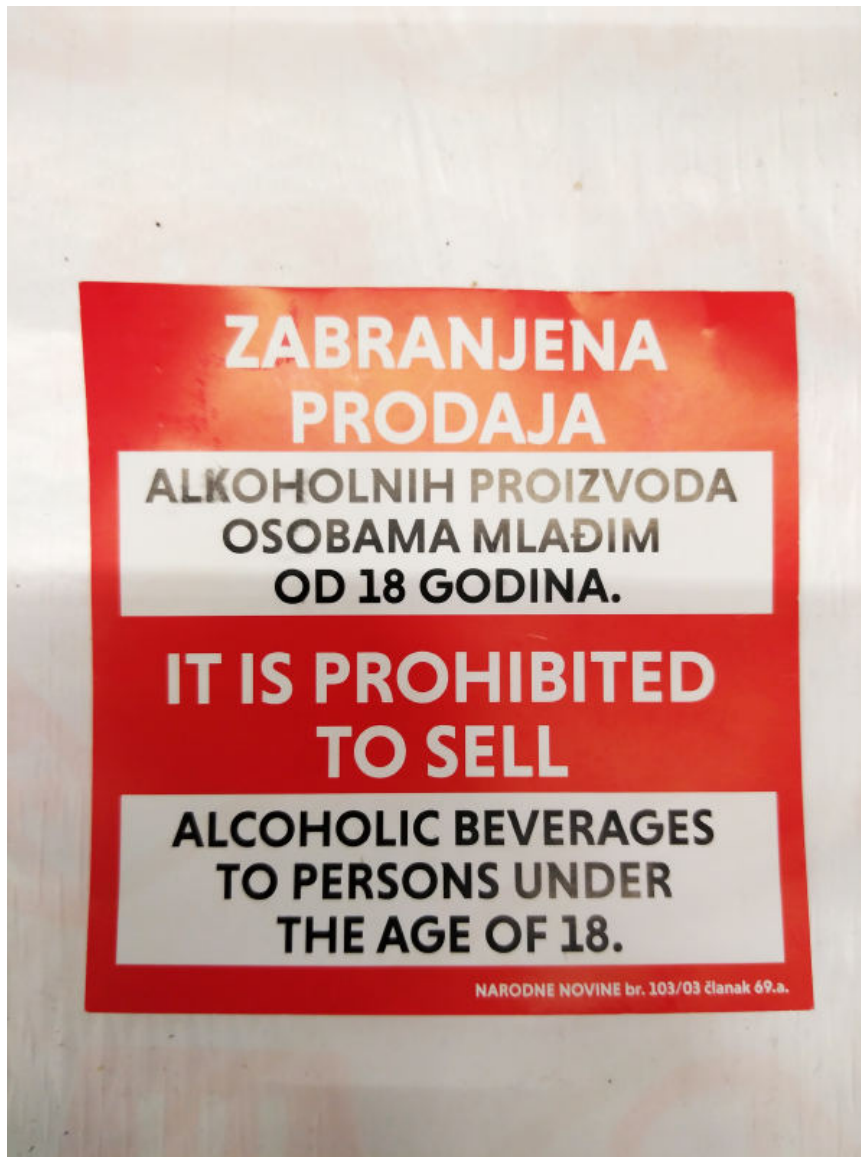
Alkohol nije za mlade – i alkoholočarima je nekad bio prvi put

„Desetljećima se već provode javnozdravstvene akcije odvrćanja mladih od alkohola, no čini se da poruke slabo dolaze do onih kojima su namijenjene. S pravom se pitamo što bi tek bilo kada preventivni programi uopće ne bi postojali, i kada nikoga ne bi bilo briga. S druge strane, trebamo se zapitati koliko je nas same uopće briga. Očekujemo li da se netko drugi, umjesto nas, pobrine za zdravlju i dobrobit naše djece? Duboko smo svjesni da alkohol šteti ljudima svih dobnih skupina, a posebno djeci i mladima. S druge strane, ne ponašamo se odgovorno. Otac kćeri od deset godina, za ručak, u čašu s vodom, ulije „prst“ vina, a djed je ponosan na unuka koji, s trinaest godina, na obiteljskom slavlju, popije čašu piva. I dok su djeci, u početku, okusi piva i vina bili odbojni, malo po malo, navikavaju se na njih. Jednom kada postanu navika, teško ih se je odreći“, smatra **dr. sc. Vesna Bosanac**, nutricionistkinja.

Što učiniti?

Kako bi kao roditelji gledali na situaciju u kojoj vas u 19 sati u ponedjeljak obavještavaju da vaše dijete nije dobro jer je popilo previše alkohola, da je u nesvijesti i da leži na cesti? Noćna mora svakog roditelja – da mu dijete nije dobro. I sve što želite u tom trenutku je da čim prije stignete do njega, da ga spasite. Vi ili liječnici hitne medicinske pomoći. U konkretnom slučaju, dijete je završilo u bolnici zbog, kako je navedeno u otpusnom pismu, akutne intoksikacije alkoholom (podatci poznati autoru članka). Taj sasvim običan ponedjeljak pretvorio se u užas za jedne roditelje.

U konačnici, bitno je da se djetetu ništa ne dogodi, da se spasi. No očaj i tuga traže odgovor na pitanje: Tko je djeci prodao bocu žestokog alkoholnog pića?“ Možda i nisu maloljetnici kupili alkohol, pa opet, ako je i netko s osamnaest godina ušao u trgovinu i kupio bocu konjaka, postavlja se moralno pitanje je li i to normalno s obzirom na tako mladu dob. S druge pak strane, ako su maloljetnici kupili žestoko alkoholno piće, zar trgovci ne poznaju zakon koji kaže da je maloljetnicima zabranjena prodaja alkohola? Hoće li zasta tako puno zaraditi od te prodaje? U konkretnom slučaju, posljedice prodaje bile su toliko opasne da su itekako trebale imati prednost. Dijete je završilo u bolnici, u teškom alkoholiziranom stanju, bez svijesti.

Da je samo netko razmislio u trenutku prodaje kome se taj alkohol prodaje, do ove, ali i mnogih drugih neželjenih situacija ne bi ni došlo. Imamo zakon koji se treba poštivati, zar ne?

Nije ovo usamljeni slučaj. Svaki dan se nažalost događaju slične situacije. Može li se nešto promijeniti na bolje? Možda u vidu edukacije trgovaca, kontrole, upozorenja, plakata i poruka ili najjednostavnije, da za početak svi zajedno počnemo više promišljati o problemu maloljetničkog alkoholizma i konačno shvatimo razmjere problema. Dr. Vesna Bosanac ističe da ako želimo dobro svojoj djeci, nećacima, unucima..., moramo se sami mijenjati.

„Mijenjati svoj način razmišljanja, priznati vlastite pogreške, te mlade svakodnevno usmjeravati ka zdravom i ispunjenom životu. Ako su djeca i mladi naša budućnost, onda bi nam i te kako trebalo biti važno njihovo zdravlje. Trebali bismo se uistinu aktivno uključiti u borbu protiv davanja, reklamiranja i prodaje alkohola maloljetnicima“, smatra dr. Bosanac. Dodaje kako nebrojeno mnogo znanstvenih istraživanja kazuje kako uživanje alkohola oštećuje jetru djece i mladih, potiče razvoj hiperaktivnosti, te ima loš utjecaj na učenje i uspjeh u školi.

„Takoder se pokazalo kako uživanje alkohola u mladosti povećava rizik za razvoj alkoholizma i drugih ovisnosti u odrasloj dobi. Uz to, alkoholizam je čimbenik rizika za pojavu različitih vrsta raka, bolesti srca i krvnih žila, depresije, šećerne bolesti, epilepsije, a nerijetko dovodi i do prerane smrti“, naglašava dr. Bosanac.

Alkohol i sport – nespojiva kombinacija

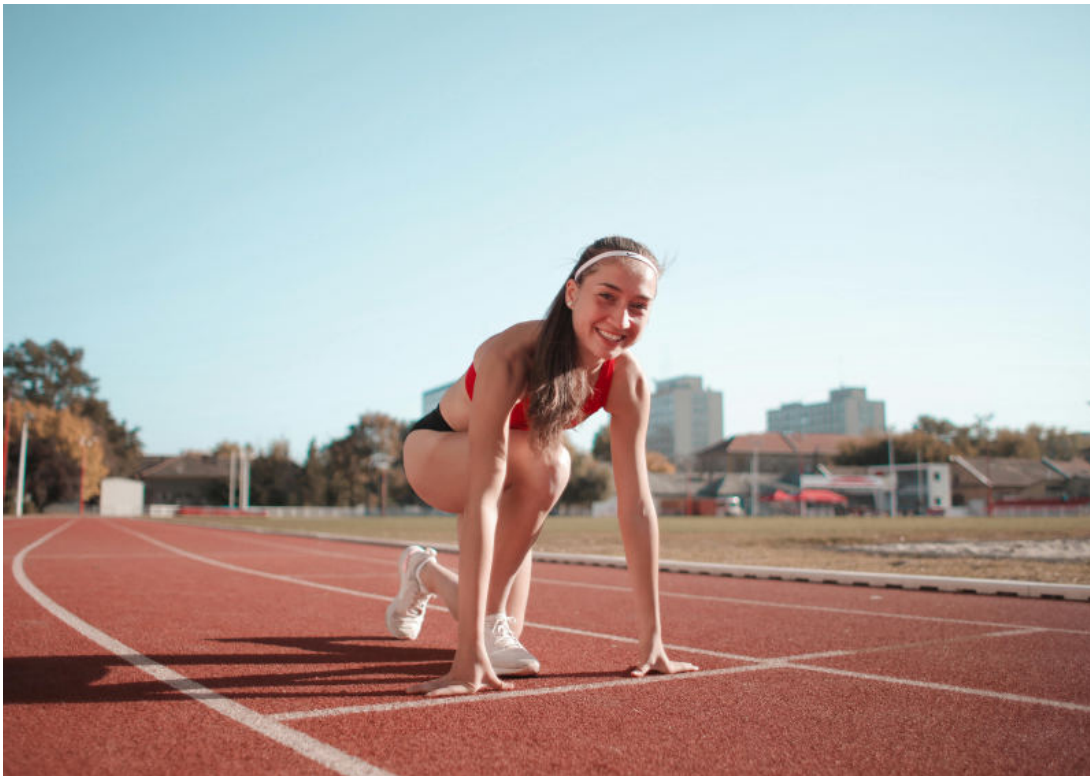
Mogu li alkohol i sport ići *ruku pod ruku*? Ne. Više je čimbenika koji tome idu u prilog, a pojašnjenje daje i dr. Bosanac.

„Iako su proizvođači alkoholnih pića sponzori mnogih sportskih klubova i manifestacija, valja imati na umu da alkohol nanosi štetu sportašima; kako njihovom zdravlju tako i sportskom uspjehu. Alkohol negativno djeluje na oporavak nakon treninga i natjecanja. Konzumira li se on kao dio obroka nakon tjelesne aktivnosti, tijelo prvo metabolizira alkohol, pa tek onda hranjive tvari; ugljikohidrati, bjelančevine...Osim toga, alkohol potiče cirkulaciju i tako sprječava zacjeljivanje mikro oštećenja u mišićima i drugim organima. Sve to zajedno usporava i odgađa oporavak te negativno utječe na spremnost sportaša da se suoči s budućim sportskim izazovima koji su pred njim“, kaže dr. Bosanac.

Na nama odraslima je odgovornost da djeci i mladima pružimo sretno i kvalitetno (zdravo) djetinstvo i odrastanje.

„Zaključno se može kazati da svi mi, kojima govorimo da nam je stalo do zdravlja djece i mladih, to svojim ponašanjem i postupcima, moramo i pokazati. S jedne strane moramo jačati samopouzdanje i svijest mladih, a s druge strane priznati svoje greške i propuste, te se odreći profita i interesa. Jesmo li na to spremni?“, smatra dr. Bosanac.

Potaknimo mlade na sport i na razmišljanja o zdravim životnim navikama.

Imamo li dovoljno morala i odgovornosti da kažemo **NE** maloljetnicima koji žele kupiti ili konzumirati alkohol. Zar je tako teško poštivati zakon?

No opet, sve polazi od nas odraslih, obitelji i društva. Iz naših primjera i djelovanja djeca i mladi uče i stječu obrasce ponašanja. Sjetimo se samo koliko je dugo vremena bilo potrebno da se društvo odvikne od loše, odnosno neprihvatljive navike da se djeca šalju u trgovinu po alkoholno piće ili cigarete? Iako, i u tom dijelu još uvijek ima prostora za odvikavanje od takvog postupanja.

Netko će reći „*Ma normalno je da malo popiju, svi smo to radili*“. Ne, nije normalno, ako je riječ o maloljetnicima i ni jedan roditelj ne bi smio za rođendan ili neku proslavu svom maloljetnom djetetu kupiti alkohol, jer se time šalje sasvim pogrešna slika – *alkohol je u redu konzumirati pa čak i ako nisi punoljetan*.

Jesmo li u stanju imati lijepa sjećanja bez konzumacije alkohola? Naravno da jesmo. Pokažimo to i mladima, naučimo ih odgovornom ponašanju i poštujmo zakone.

Autor: Antonia Hohnjec

Fotografije/ilustracije: [Pixabay](#), [Pexels](#)

NAPOMENA: Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.